

١- ضَعْفُ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً.

- ١) إِشْتَرَيْنَا ..... وَ فَسَاتِينَ بِأَسْعَارٍ رَخِيْصَةٍ فِي الْمَتَجِّرِ. سَرَاوِيلَ □ أَشْهَرًا □ مَوَاقِفَ □
- ٢) ذَهَبَ الْعَامِلُ إِلَى بَيْتِهِ بَعْدَمَا ..... وَاجْبَاتِهِ بِدِقَّةٍ. ضَلَّ □ سَاءَ □ تَمَّ □
- ٣) إِنَّا ..... هَدِيَّةً لِرَمِيلَنَا الْفَائِزِ فِي الْمُسَابِقَةِ. عَمَرْنَا □ أَهْدَيْنَا □ عَلَبْنَا □
- ٤) وَالِّدِي يَشْتَغِلُ فِي مُؤْسَسَةٍ ..... تَقَافِيْةً. تَرْبُوَيْةً □ نَمُوذْجٌ □ رُكُوبٌ □
- ٥) يَا زَمِيلِي، دَعْ ..... كَ حَقِيرًا لِرِضا اللَّهِ شَاتِمٌ □ نَوْعَيْةً □ أَسْعَارًا □
- ٦) إِنَّ الْأَ ..... آلَةً لِمَعْرِفَةٍ وَزُنْ الْأَشْيَاءِ. مِفْتَاحٌ □ مِصْبَاحٌ □ مِيزَانٌ □

» يَاسِخ «

٢- عَيْنُ الْكَلِمَةِ الْعَرَبِيَّةِ فِي كُلِّ مَجْمُوعَةٍ.

ذِئَاب	نَعَالِب	حَمَير	نَمَادِج
فَمِيقَص	فُسْتَان	صَمَمَت	سِرْوَال
قَيْمَمَة	فَلَاكَّة	بَائِعَة	مُمَرْضَة
أَصْنَلِح	أَجْمَل	أَحْسَنَ	أَحْمَر
أَكْثَر	أَبْيَض	أَرْزَق	أَصْفَر
مَرَح	لِسَان	سِنَن	خَدَّ

» يَاسِخ «

٣- تَرْجِمُ مَا يَلِي، ثُمَّ عَيْنِ اسْمَ الْمَكَانِ، وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ.

- ١) يَا أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ:
٢) يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ:

» يَاسِخ «

- ١) يَا أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ:

ترجمة: ای بهترین آفرینندگان

أَحْسَنَ: اسم تفضيل

- ٢) يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ:

ترجمة: ای مهربان‌ترین مهربانان

أَرْحَمَ: اسم تفضيل

ما درس گروه آموزشی عصر

٤- ترجم. مایلی، نم عین اسم المکان، و اسم التفضیل.

(١) (رب المشرق والمغرب) الشعرا: ٢٨

(٢) (من المسجد الحرام) الأسراء: ١

(٣) يا أسمع الساعين

» پاسخ «

(١) (رب المشرق والمغرب) الشعرا: ٢٨

ترجمه: «پروردگار مشرق و غرب (خدای شرق و غرب)»

المشرق: اسم مکان / المغارب: اسم مکان

(٢) (من المسجد الحرام) الأسراء: ١

ترجمه: «از مسجد الحرام»

المسجد: اسم مکان

(٣) يا أسمع الساعين

ترجمه: ای شنونده ترین شنوندگان

أسمع: اسم تفضیل

٥- عین نوع الأفعال التي تحتها خط و ميز ترجمتها. (نوع: الماضي، المضارع، الأمر)

أراد قنبر أن يسبّ الذي كان سبّه؛ فقال الإمام علي (ع) له:

مهلاً يا قنبر، دع شاتمك مهاناً ترضي الرحمن و تستحي الشيطان و تعاقب عدوك، ... ما أرضي المؤمن ربّه بمثل الحال، ولا أستحي الشيطان بمثل الصمت، ولا عوقب الأحمق بمثل السكوت عنه.

قنبر خواست به کسی که به او ناسزا گفته بود، دشنام دهد، پس امام علی (ع) به او فرمودند: ای قنبر آرام باش، دشنام گوی خود را خوار رها کن تا [خدای] بخشاینده را خشنود و اهريم را خشمگین کنی و دشمنت را کیفر داده باشی. مؤمن پروردگارش را با [چیزی] مانند برداری خشنود و اهريم را با [چیزی] همانند خاموشی خشمگین نکرد و نادان با [چیزی] همانند دم فروبستان در برابرش کیفر نشد.

رب سکوت أبلغ من الكلام. (من الأمثال العربية)

» پاسخ «

أراد قنبر أن يسبّ الذي كان سبّه؛ فقال الإمام علي (ع) له:

قنبر خواست به کسی که به او ناسزا گفته بود، دشنام دهد، پس امام علی (ع) به او فرمودند: مهلاً يا قنبر، دع شاتمك مهاناً ترضي الرحمن و تستحي الشيطان و تعاقب عدوك، ... ای قنبر آرام باش، دشنام گوی خود را خوار رها کن تا [خدای] بخشاینده را خشنود و اهريم را خشمگین کنی و دشمنت را کیفر داده باشی.

ما أرضي المؤمن ربّه بمثل الحال، ولا أستحي الشيطان بمثل الصمت، ولا عوقب الأحمق بمثل السكوت عنه.

مؤمن پروردگارش را با [چیزی] مانند برداری خشنود نکرد و اهريم را با [چیزی] همانند خاموشی خشمگین نکرد و نادان با [چیزی] همانند دم فروبستان در برابرش کیفر نشد.

رب سکوت أبلغ من الكلام. (من الأمثال العربية): چه بسا سکوت کردن رساتر از سخن گفتن است.

أراد: ماضی = خواست / يسبّ: مضارع = دشنام دهد / قال: ماضی = گفت: فرمود / دع: امر = رها کن / ما أرضي

= خشنود نکرد / ما لا أستحي: ماضی = خشمگین نکرد

٦- أيُّ كَلِمَةٌ مِنْ كَلِمَاتِ مُعْجَمِ الدَّرْسِ تَنَاسِبُ التَّوْضِيحاَتِ التَّالِيَّةَ؟

١) الْعَمَلُ السَّيِّءُ وَ الْقَبِحُ:

٢) عُضُوٌ فِي الْوَجْهِ:

» يَاسِخ «

١) الْعَمَلُ السَّيِّءُ وَ الْقَبِحُ: كار بد و زشت

مُنَكَرٌ: کار زشت

٢) عُضُوٌ فِي الْوَجْهِ: عضوی در صورت

خدّ: گونه

٧- أيُّ كَلِمَةٌ مِنْ كَلِمَاتِ مُعْجَمِ الدَّرْسِ تَنَاسِبُ التَّوْضِيحاَتِ التَّالِيَّةَ؟

١) الْمُسْتَبِدُ الَّذِي لَا يَرَى لِأَحَدٍ عَلَيْهِ حَقًا:

٢) الْإِنْسَانُ الَّذِي يَفْتَخِرُ بِنَفْسِهِ كَثِيرًا:

٣) حَيَّانٌ يُسْتَخَدَمُ لِلْحَمْلِ وَ الرُّكُوبِ:

» يَاسِخ «

١) الْمُسْتَبِدُ الَّذِي لَا يَرَى لِأَحَدٍ عَلَيْهِ حَقًا: مستبدی (دیکتاپوری) که برای هیچ کس حقی نمی بیند (قابل نمی شود) جبار: ستمکار زورمند

٢) الْإِنْسَانُ الَّذِي يَفْتَخِرُ بِنَفْسِهِ كَثِيرًا: انسانی که بسیار به خودش افتخار می کند (می بالد، می نازد) مختار (معجّب بنفسه): خود پسند

٣) حَيَّانٌ يُسْتَخَدَمُ لِلْحَمْلِ وَ الرُّكُوبِ: حیوانی که برای حمل (باربری) و سواری گرفتن به کار گرفته می شود. حمار: خر

٨- عَيْنُ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَا حَسَبَ تَصْنُعَ الدَّرْسِ. (✓ ✗)

١) لَا تَعْمَرُ الْحِكْمَةُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاضِعِ.

٢) الْإِعْجَابُ بِالنَّفْسِ عَمَلٌ مَقْبُولٌ.

» يَاسِخ «

درست و غلط را طبق متن درس مشخص کنید.

١) لَا تَعْمَرُ الْحِكْمَةُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاضِعِ.

ترجمه: «پند و حکمت»، در قلب (انسان) متواضع و فروتن ماندگار نمی شود.

٢) الْإِعْجَابُ بِالنَّفْسِ عَمَلٌ مَقْبُولٌ.

ترجمه: خود پسندی کاری پسندیده (مورد قبول) است.

- ٩- عَيْنِ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَأَ حَسَبَ نَصَّ الدَّرْسِ. (✓ ✗)
- ١) يُجِبُ أَنْ لَا تَرْفَعَ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ مَنْ تَكَلَّمُ مَعَهُ.
- ٢) عَلَيْنَا أَنْ تُحَافِظَ عَلَى أَدَاءِ الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا.
- ٣) قَدَّمَ لِقَمَانُ الْحَكِيمُ لِإِينِيهِ مَوَاعِظَ قَيْمَةً.

»**پاسخ**«

- درست و غلط را طبق متن درس مشخص کنید.
- ١) يُجِبُ أَنْ لَا تَرْفَعَ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ مَنْ تَكَلَّمُ مَعَهُ. صحیح
- ترجمه: ما نباید صداها یمان را بالاتر از صدای کسی که با او سخن می‌گوییم (مخاطب) بالا ببریم.
- ٢) عَلَيْنَا أَنْ تُحَافِظَ عَلَى أَدَاءِ الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا. صحیح
- ترجمه: ما باید (بر ما لازم است که) بر انجام نماز اول وقت محافظت کنیم. (مراقب انجام نماز در (اول) وقت شیم)
- ٣) قَدَّمَ لِقَمَانُ الْحَكِيمُ لِإِينِيهِ مَوَاعِظَ قَيْمَةً. صحیح
- ترجمه: لقمان حکیم به پسرش (فرزندش) پندهای ارزشمندی تقدیم کرد.

- ١٠- إِسْتَخْرُجْ خَمْسَةً أَسْمَاءً تَفْضِيلِ مِنْ دُعَاءِ الْإِفْتَاحِ.

»**پاسخ**«

- اللَّهُمَّ إِنِّي أَفْتَحُ النَّنَاءَ بِحَمْدِكَ وَ أَئْتَ مُسْتَدِّدَ لِلصَّوَابِ بِمَنِّكَ: خدایا من ستایش را با حمد تو شروع می‌کنم و تویی که به نعمت‌بخشی خود بندگان را به درستی وادری.
- وَ أَيَقْنَثُتْ أَنَّكَ أَئْتَ لِأَرْحَمِ الْرَّاحِمِينَ فِي مَوْضِعِ الْعَفْوِ وَ الرَّحْمَةِ: و یقین دارم که به راستی تو در جایگاه گذشت و مهربانی مهربان ترین مهربانانی.
- وَ لِأَشَدِ الْمُعَاقِبِينَ فِي مَوْضِعِ التَّكَالِ وَ التَّقْمِةِ: و سخت ترین کیفر کننده در جایگاه شکنجه و انتقام هستی.
- وَ لِأَعْظَمِ الْمُتَجَبِّرِينَ فِي مَوْضِعِ الْكِبْرِيَاءِ وَ الْعَظَمَةِ: و بزرگ ترین جبارانی در جایگاه بزرگی و عظمت.
- وَ أَعْطِنَا يِهِ فَوْقَ رَغْبَتِنَا، يَا لِخَيْرِ الْمَسْتَوْلِينَ وَ لِأَوْسَعِ الْمَغْطِيَنَ: و به وسیله ای او بیش از آنچه ما خواهانیم به ما بده، ای بهترین سوال‌شوندگان و دست‌باز ترین عطاکنندگان.

درس مای

گروه آموزشی عصر

۱۱- عَيْنِ الْمَحَلِ الْأَعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ.

۱) (فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ) الفَتْحُ: ۲۶

۲) (لَا يَكُلُّ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وَسَعَهَا) الْبَقْرَةُ: ۲۸۶

۳) الْسُّكُوتُ دَهَبٌ وَالْكَلَامُ فِضَّةٌ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»

۴) أَحَبُّ عِبَادُ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»

۵) عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِّنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ. «أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى (ع)»

«پاسخ»

۱) (فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ) الفَتْحُ: ۲۶

ترجمه: پس خداوند آرامشش را بر پیامبرش و بر مومنان نازل کرد.

الله: فاعل / سکینه: مفعول / رسول: مجرور به حرف جر

۲) (لَا يَكُلُّ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وَسَعَهَا) الْبَقْرَةُ: ۲۸۶

ترجمه: خداوند کسی را جز به اندازه‌ی توانش مکلف نمی‌سازد (تکلیف نمی‌دهد).

الله: فاعل / نفساً: مفعول

۳) الْسُّكُوتُ دَهَبٌ وَالْكَلَامُ فِضَّةٌ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»

ترجمه: سکوت کردن طلا هست و سخن گفتن نقره است.

السکوت: مبتدا / دهب: خبر / الكلام: مبتدا / فضة: خبر

۴) أَحَبُّ عِبَادُ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»

ترجمه: محبوب ترین بندگان خدا نزد خداوند، سودمندترین آن‌ها به بندگانش است.

أَحَبَّ: مبتدا / عباد: مضاف‌الیه / الله: مجرور به حرف جر / أَنْفَعُ: خبر / لِعِبَادِ: جار و مجرور

۵) عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِّنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ. «أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى (ع)»

ترجمه: دشمنی دانا، بهتر از دوستی نادان است.

عداؤه: مبتدا / خیر: خبر / صداقه: مجرور به حرف جر / الجاهل: مضاف‌الیه

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

المصدر	الأمر و النهي	المضارع و المستقبل	الماضي
إحسان: نيكى كردن	أحسين:	يحسن: نيكى مى كند	قد أحسن: .....
إقتراب: نزديك شدن	لا تقربوا:	يقربون:	اقترب: نزديك شد
إنكسار: شكسه شدن	لا تنكسير: شكسه نشو	سينكسيز:	إنكسير: .....
استغفار: آمرزش بخواه	استغفر: آمرزش بخواه	يستعفرون:	استغفر: آمرزش خواست
مسافرة: سفر كردن	لا تمسافر:	لا يمسافر:	ما سافرت: سفر نكردم
تعلم: ياد گرفتن	تعلم:	يتعلم: ياد مى گيرند	تعلم: .....
تبادل: عوض نکنید	لا تبادلوا: عوض نکنید	تبادلوا:	تبادلتم: .....
تعلم: آموزش دادن	علم:	سوف يعلم:	قد علم: آموزش داده است

» باسخ «

المصدر	الأمر و النهي	المضارع و المستقبل	الماضي
إحسان: نيكى كردن	أحسين: نيكى كن	يحسن: نيكى مى كند	قد أحسن: نيكى كرده است
إقتراب: نزديك شدن	لا تقتربوا: نزديك نشويد	يقربون: نزديك مى شوند	اقترب: نزديك شد
إنكسار: شكسه شدن	لا تنكسير: شكسه نشو	سينكسيز: شكسه خواهد شد	إنكسير: شكسه شد
استغفار: آمرزش خواستن	استغفر: آمرزش بخواه	يستعفرون: آمرزش مى خواهد	استغفر: آمرزش خواست
مسافرة: سفر كردن	لا تمسافر: سفر نکن	لا يمسافر: سفر نمى کند	ما سافرت: سفر نكردم
تعلم: ياد گرفتن	تعلم: ياد بگير	يتعلم: ياد مى گيرند	تعلم: ياد گرفت
تبادل: عوض نکنید	لا تبادلوا: عوض نکنید	تبادلوا: عوض مى کنيد	تبادلتم: عوض کردید
تعلم: آموزش دادن	علم:	سوف يعلم: آموزش خواهد داد	قد علم: آموزش داده است

درس

گروه آموزشی عصر

١٣- ترجمہ ہذہ الأحادیث النبویة، ثم عین المطلوب منك.

١) اللہم کما حسنت خلقی، فحسن خلقی. (الفعل الماضي و فعل الأمر)

٢) لیس شیء اتقل فی المیزان مِنَ الْحُلُقِ الْحَسَنِ. (اسم التفضیل و الجار و المجرور)

» پاسخ «

١) اللہم کما حسنت خلقی، فحسن خلقی. (الفعل الماضي و فعل الأمر)

ترجمہ: خدا، همان طور کے آفرینش را نیکو گردانید، اخلاق را ہم نیکو بگردان.

حسنت: فعل ماضی / حسن: فعل امر

٢) لیس شیء اتقل فی المیزان مِنَ الْحُلُقِ الْحَسَنِ. (اسم التفضیل و الجار و المجرور)

ترجمہ: در ترازوی اعمال چیزی سنگین تر از خوش اخلاقی نیست.

اتقل: اسم تفضیل / فی المیزان و من الحلق: جار و مجرور

١٤- ترجمہ ہذہ الأحادیث النبویة، ثم عین المطلوب منك.

١) حسنهُ الْحُلُقُ نصفُ الدّين. (المبتدأ و الخبر)

٢) مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَابٌ نَفْسَهُ. (المفعول)

٣) إِنَّمَا بِعْتُ لِأَنَّمِّ مَكَارِمُ الْأَخْلَاقِ. (الفعل الماضي المجهول و المفعول)

» پاسخ «

١) حسنهُ الْحُلُقُ نصفُ الدّين. (المبتدأ و الخبر)

ترجمہ: خوش اخلاقی نیمی از دین است.

حسن: مبتدأ / نصف: خبر

٢) مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَابٌ نَفْسَهُ. (المفعول)

ترجمہ: هر کس اخلاقش بد باشد (بد شود)، خودش را عذاب می دهد.

خلق: فاعل / نفس: مفعول

٣) إِنَّمَا بِعْتُ لِأَنَّمِّ مَكَارِمُ الْأَخْلَاقِ. (الفعل الماضي المجهول و المفعول)

ترجمہ: فقط به خاطر کامل کردن مکارم اخلاق (بزرگواری های اخلاق) برانگیخته شدم.

ترجمہ ٢: قطعاً من برانگیخته شدم تا مکارم اخلاق را کامل (تمام) کنم.

بعشت: فعل ماضی مجهول / مکارم: مفعول

درس آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۱۵- اخْتِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمِ الْأَيْتَينَ وَالْعِبَارَةَ، ثُمَّ عَيَّنِ اسْمَ الْمَكَانِ وَاسْمَ التَّفْضِيلِ.

۱) (... وَ جَادِلُهُمْ بِالْتَّيْ هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ...) الْنَّحْلُ: ۱۲۵

۲) (وَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ وَ أَبْقَى) الْأَعْلَى: ۱۷

۳) كائِنْ مَكَبَّةُ «جُنْدِي سَابُور» فِي خُوزَسْتَانِ أَكْبَرُ مَكَبَّةٍ فِي الْعَالَمِ الْقَدِيمِ.

«پاسخ»

۱) (... وَ جَادِلُهُمْ بِالْتَّيْ هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ...) الْنَّحْلُ: ۱۲۵

ترجمه: و با آن‌ها به رو شی که نیکوتر است مجادله نمای (ستیزه کن) در حقیقت، پروردگارت به [حال] کسی که از راهش منحرف شده، داناتر است.

جادل: ستیز کن / ضَلَّ: گمراه شد

احسَنُ: اسم تفضیل (نیکوتر، خوب‌تر) / أَعْلَمُ: اسم تفضیل (داناتر)

۲) (وَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ وَ أَبْقَى) الْأَعْلَى: ۱۷

ترجمه: ??

۳) كائِنْ مَكَبَّةُ «جُنْدِي سَابُور» فِي خُوزَسْتَانِ أَكْبَرُ مَكَبَّةٍ فِي الْعَالَمِ الْقَدِيمِ.

ترجمه: کتابخانه جندی‌شاپور در خوزستان، بزرگ‌ترین کتابخانه در دنیا قدم بود.

أَكْبَرُ: اسم تفضیل (بزرگ‌ترین) / مَكَبَّةٌ: اسم مکان (کتابخانه)

۱۶- اخْتِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ.

۱) مَنْ عَلِبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلُهُ فَهُوَ شَرُّ مِنَ الْبَهَائِمِ. «أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْ (ع)»

۲) شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهَيْنِ.

«پاسخ»

۱) مَنْ عَلِبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلُهُ فَهُوَ شَرُّ مِنَ الْبَهَائِمِ. «أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْ (ع)»

ترجمه: هر کس شهوتش بر عقلش غلبه کند پس او بدتر از چهارپایان (حیوانات) است.

شَرُّ (بدتر): اسم تفضیل

۲) شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهَيْنِ.

ترجمه: بدترین مردم دور ویان هستند.

شَرُّ (بدترین): اسم تفضیل

درس ای

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۱۷- اخْتِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمِ الْعِبارَاتِ التَّالِيَةَ.

- (۱) ... رَبَّنَا آمَنَا فَاعْفُرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (المؤمنون: ۱۰۹)
- (۲) خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مِنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»
- (۳) (كِيلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ) الْقَدْرُ: ۲

«پاسخ»

(۱) (... رَبَّنَا آمَنَا فَاعْفُرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (المؤمنون: ۱۰۹)

ترجمه: پروردگارا ايمان آورديم پس بر ما بخشاي و به ما رحم کن که تو بهترین رحم کنندگان هستی.
خَيْرُ (بهترین): اسم تفضيل

(۲) خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مِنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ. «رَسُولُ اللَّهِ (ص)»

ترجمه: بهترین دوستانان (برادران شما) کسی است که عیب‌هایتان را به شما هدية کند.
خَيْرُ (بهترین): اسم تفضيل

(۳) (كِيلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ) الْقَدْرُ: ۲

ترجمه: شب قدر بهتر از هزار ماه است.
خَيْرُ (بهتر): اسم تفضيل

۱۸- اخْتِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمِ الْأَحَادِيثِ التَّالِيَةَ، ثُمَّ ضَعْ خَطًّا تَحْتَ اسْمِ التَّفَضِيلِ.

(۱) أَعْلَمُ النَّاسِ، مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ. (رسول الله (ص))

(۲) أَحَبُّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادَهُ. (رسول الله (ص))

(۳) أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ مِنَ الْحَلَالِ. (رسول الله (ص))

«پاسخ»

(۱) أَعْلَمُ النَّاسِ، مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ. (رسول الله (ص))

ترجمه: داناترين مردم، کسی است که دانش مردم را با دانش خود بيفرايد.
أَعْلَمُ: اسم تفضيل (داناترين)

(۲) أَحَبُّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادَهُ. (رسول الله (ص))

ترجمه: محظوظ ترين بندگان خدا نزد خداوند، سودمندترین آنها به بندگانش است.
أَحَبُّ: اسم تفضيل (محظوظ ترين) / أَنْفَعُ: اسم تفضيل (سودمند ترين)

(۳) أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ مِنَ الْحَلَالِ. (رسول الله (ص))

ترجمه: برترین (بهترین) کارها، کسب حلال است.
أَفْضَلُ: اسم تفضيل (بهترین)

کروه آموزشی عصر

١٩- إجعل في الفراغ كلمة مناسبة - ثلات كلمات زائد - (در جای خالی کلمه‌ی مناسب قرار دهید - سه کلمه اضافی است): (١ نمره)

[أفضل - خير - كون - كم - سعر - الأسعار - التخفيض]

- ب) حَيٌّ عَلَى ..... العمل.
د) يا بائع الملابس! أعطِنِي .....
ج) ..... غالٍ في ذلك المتجر.

» ياسخ «

- الف) كم (٠/٢٥)   ب) خير (٠/٢٥)   ج) الأسعار (٠/٢٥)   د) التخفيض (٠/٢٥)

٢٠- عين الصحيح أو الخطأ (جمله‌ی درست یا نادرست را معین کنید): (٧٥/٠ نمره)

الف) شَرُّ النَّاسِ مَنْ يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ. الصحيح ○ الخطأ ○

ب) آسِيَا أَكْبَرُ قَارَّةٍ فِي الْعَالَمِ. الصحيح ○ الخطأ ○

ج) عَلَيْنَا أَنْ نَكُونَ نَاهِيًّا عَنِ الْمَعْرُوفِ. الصحيح ○ الخطأ ○

» ياسخ «

- الف) بدترین مردم کسی است که به امانت داری اعتقاد دارد. (نادرست) (٠/٢٥)

- ب) آسیا بزرگ‌ترین قاره در جهان است. (درست) (٠/٢٥)

- ج) بر ما واجب است (ما باید) نهی کننده از کار خوب باشیم. (نادرست) (٠/٢٥)

٢١- أكمل الجدول التالي (جدول زیر را كامل کنید): (١/٥ نمره)

الماضى	المضارع	النَّهْى	المصدر
الف) اقترب	.....	.....	اقتراب
ب) تَعْلَمْتُمْ	.....	.....	تعلّم
ج)	لا تَبَادِلَا	يَبَادِلَانِ	يَبَادِلَا

» ياسخ «

- الف) يقترب (٠/٢٥) / لا تقترب (٠/٢٥)

- ب) تَعْلَمْوَنَ (٠/٢٥) / لا تَعْلَمْوَنَ (٠/٢٥)

- ج) يَبَادِلَا (٠/٢٥) / التبادل (٠/٢٥)

٢٢- عين المحل الإعرابي لما أشير إليه بخط (نقش آنچه زیرش خط کشیده شده را بنویسید): (١/٥ نمره)

الف) أَحَبُّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعَهُمْ لِعِبَادَهُ.

ب) حُسْنُ الْحُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ.

» ياسخ «

- الف) مضافق‌الیه و مجرور (٠/٥) / خبر و مرفوع (٠/٥)

- ب) مبتدأ و مرفوع (٠/٥)

٢٣- عین ما طلب منک فی العبارات التالية (آنچه که از تو خواسته شده را در عبارت‌های زیر تعیین کنید): (٢ نمره)

«لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلُ فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْحُلُّيِّ الْحَسَنِ - إِنَّمَا بُعِثِّتُ لِأَنَّمِّ مَكَارِمُ الْأَخْلَاقِ»

الف) الفعل المجهول ← .....
ب) المجرور بحرف الجر ← .....
ج) اسم التفضيل ← .....
د) المفعول به ← .....

«پاسخ»

الف) بعثت (٥/٥)   ب) الميزان (٥/٥)   ج) أثقل (٥/٥)   د) مكارم (٥/٥)

٤- أكمل الجدول التالي (جدول زیر را کامل کنید): (١/٢٥ نمره)

الماضي	المضارع	اسم المكان	اسم التفضيل
الـ(ف) أـحـبـ	.....	-	.....
ـ(ب) صـنـعـ	.....	يـصـنـعـ	
ـ(ج) يـفـضـلـ	-		.....

«پاسخ»

الف) يـحـبـ (٢٥/٠) / الأـحـبـ (٢٥/٠)

ـ(ب) مـصـنـعـ (٢٥/٠) / صـنـعـ (٢٥/٠)

ـ(ج) فـضـلـ (٢٥/٠) / الأـفـضـلـ (٢٥/٠)

مـاـيـ دـرـسـ
گـروـهـ آـمـوزـشـیـ عـصـرـ

www.my-dars.ir

۲۵- ضع عددًا مناسباً لترجمة الكلمات إلى العمود المقابل - ثلاث كلمات زائدة (عددى مناسب را برای ترجمه کلمات به ستون رویه رو قرار دهید - سه کلمه اضافی است): (۱/۲۵ نمره)

الف	ب
۱) الاقتصاد	الف) سپیده دم
۲) الإستهلاك	ب) اسراف کردن
۳) الخدّ	ج) مصرف کردن
۴) الرياضة	د) میانه روی کردن
۵) الفلك	ه) ظهر
	و) گونه
	ز) صورت
	ک) ورزش

«پاسخ»

- (۱) میانه روی کردن (۰/۲۵)
- (۳) گونه (۰/۲۵)
- (۵) سپیده دم (۰/۲۵)

۲۶- عین کلمة تختلف من الباقی (کلمه‌ای که با بقیه ناهمانه‌گ است را مشخص کنید) (۰/۰ نمره)

الصلة ○ الصوت ○ المتكلّم ○ المخاطب ○

«پاسخ»

- الصلة = نماز (۰/۰)

۲۷- أكمل الترجمة (ترجمه را كامل کنید): (۱/۵ نمره)

الف) يا أحْسَنَ الْحَالِقِينَ: اي ..... آفریدگاران.

ب) السکوتُ ذَهَبٌ وَ الکلامُ فِضَّةٌ: سکوت ..... و سخن گفتن ..... است.

ج) فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِيْتَهُ: پس خداوند ..... خود را فرو فرستاد.

د) ذلک متجر زمیلی، لئے سراویل افضل: آن ..... ی همکارم است. ..... بهتری دارد.

«پاسخ»

- الف) بهترین(۰/۰)
- ج) آرامش (۰/۰)

ب) طلا (۰/۰) / ثقہ (۰/۰)

د) مغازه (۰/۰) / شلوارهای (۰/۰)

www.my-dars.ir

٢٨- ترجم العبارات التالية إلى الفارسية (عبارات های زیر را به فارسی ترجمه کنید): (٥ نمره)

الف) يَحِبُّ الْأَبَاءُ وَالْأَمَهَاتُ رُؤْيَاً أَوْلَادَهُمْ فِي أَحْسَنِ حَالٍ.

ب) (يَا بُنَىَ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ وَإِنَّهُ عَنِ الْمُنْكَرِ)

ج) (وَأَفْصِدْ فِي مَشِيكِ وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكِ)

د) علينا أن نتواضع أمام أستاذنا و غيرنا و أقربائنا.

ه) من ساء خلقه عذاب نفسه.

«پاسخ»

الف) پدرها و مادرها دوست دارند که فرزندان خود را در بهترین حال بینند. (١)

ب) ای پسرکم، نماز را به پا دار و به معروف فرمان بده و از کار بد و منکر باز دار. (١)

ج) در زندگی ات میانه رو باش و صدای خود را پایین بیاور. (١)

د) بر ما واجب است که در مقابل اساتیدمان و همسایگانمان و نزدیکانمان تواضع (خاکساری) کنیم. (١)

ه) هر کس اخلاقش بد شد، خودش را عذاب می دهد. (١)

٢٩- عین الترجمة الصحيحة (ترجمه‌ی صحیح را انتخاب کنید): (١/٥ نمره)

١) فاطمة أكبر من زينب:

الف) فاطمه، بزرگ‌تر زینب است. ○

٢) صوت الحمير:

الف) صدای خرها ○

٣) يختلف السعر حسب النوعيات:

الف) قیمت، طبق جنس‌ها فرق می‌کند. ○

«پاسخ»

١) ب (٠/٥)

٢) الف (٠/٥)

٣) ب (٠/٥)

٣٠- أكتب المطلوب (مورد خواسته شده را بنویسید): (١ نمره)

الف) الأصوات ← المفرد ← جمع التكسير ← الجبل ←

ب) الناهي ← جمع السالم للمذكر ← د) الصغير المضاد ←

الف) الصوت (٠/٢٥)   ب) الناهي، الناهيin (٠/٢٥)   ج) الجبال (٠/٢٥)   د) الكبوري (٠/٢٥)

«پاسخ»

www.my-dars.ir

٣١- اجعل علامة المرادف أو المضاد (علامة مترادف (=) يا متضاد ≠) قرار دهيد): (٥/٠ نمره)
الف) المُتَوَاضِع ..... الفَخُور
ب) المُخْتَال ..... الْمُعْجَب

«پاسخ»

الف) ≠ (متضاد) (٠/٢٥)
ب) = (مترادف) (٠/٢٥)

٣٢- ترجم المفردات التى أشيرت إليها بخط (كلماتى كه زيرشان خط كشيده را به فارسى ترجمه کنید): (١ نمره)
الف) يَقَدِّم لِابْنِه مَوَاعِظَ قَيْمَةً
ب) إِذَا مَلَكَ الْأَرَادِلُ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ

«پاسخ»

الف) موعظهـا، نصيحتـها (٠/٢٥) / ارزشمند (٠/٢٥)
ب) فرومـایگـان (٠/٢٥) / شـایـستـگـان (٠/٢٥)

٣٣- عين نوع الجمع: «لا يَتَّخِذِ المؤْمِنُونَ الْكَافِرِيْنَ أَوْلَيَاءَ»

«پاسخ»

٠/٢٥ جمع التكسير

٣٤- عين نوع الجمع:
(و الشُّعُرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ)

«پاسخ»

جمع التكسير (مكسر) ص ٧ (٠/٢٥)

٣٥- أكتب ترجمة أو تعريف ما أشير إليه بخط :
رُبَ ظَمَانَ بِصَفَوِ الْمَاءِ عَصَنَ . (بالفارسية)

«پاسخ»

٠/٢٥ تشنـه

٣٦- عين الصحيح مما بين القوسين :
رُبَ ظَمَانَ بِصَفَوِ الْمَاءِ عَصَنَ . (گرسـه - تـشـه - خـستـه)

«پاسخ»

٠/٢٥ تـشـه

٣٧- اجمع الكلمتَيْن: «الصادق» ، «الامتحان»

«پاسخ»

الصادقون، الامتحانات (مصدرهای بیش از ۳ حرف با «ات» جمع بسته می‌شوند). (٠/٢٥)

٣٨- المفردات:

الحلو (المتضاد).....

«پاسخ»

(٠/٢٥) المُرّ

٣٩- اجمع الكلمتَيْن التاليَيْن: «المحتاج» ، «التعليم»

«پاسخ»

المحتاجون يا المحتاجين (٠/٢٥) ، التعليم يا التعليمات (٠/٢٥)

٤٠- اجمع الإِسْم التالية:

«پاسخ»

الكلمات.

٤١- اجمع الإِسْم التالية:

«پاسخ»

الإحسانات.

٤٢- اجمع الإِسْم التالية:

«پاسخ»

الجالسون - الجالسين.

ما درس

الجالس

گروه آموزشی عصر

.

٤٣- در عبارت تحلیل صرفی زیر یک غلط وجود دارد، آن را تصحیح کنید.

المؤمنون: اسم - جمع مكسر - مذكر

«پاسخ»

جمع مكسر ← جمع سالم

www.my-dars.ir

٤٤- أكُّبْ كُلَّ كَلْمَةٍ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ مِنْ الْجَدُولِ ثُمَّ أَذْكُرْ مَفَرَّدَهَا:
والدَّيْنِ، أَيَّامٌ، مَسْؤُلِيَّنَ، جَنَّاتٍ، عَالَمَاتٍ، صَادِقِينَ، صَالَحَاتٍ، بَحْرَيْنَ، عِلْمٌ، خَاطِعُونَ، فَرَاشَاتٍ، عِبَادٍ.

المفرد	جمع تكسير	المفرد	الجمع السالم	المفرد	المثنى

«پاسخ»

المفرد	الجمع تكسير	المفرد	الجمع السالم	المفرد	المثنى
يُومٌ	أَيَّامٌ	مَسْؤُلٌ	مَسْؤُلِيَّنَ	وَالدَّيْنِ	وَالدَّيْنُ
عِلْمٌ	عِلْمَاتٍ	عَالَمَةٌ	عَالَمَاتٍ	جَنَّةٌ	جَنَّاتٍ
عَبْدٌ	عَبَادٍ	صَادِقٌ	صَادِقِينَ	بَحْرٌ	بَحْرَيْنَ
		صَالِحةٌ	صَالَحَاتٍ		
		خَاطِعٌ	خَاطِعُونَ		
		فَرَاشَةٌ	فَرَاشَاتٍ		

٤٥- إجمع الكلمة «الناجح» :

«پاسخ»

الناجحون (الناجحين) ٠/٢٥

ما درس

گروه آموزشی عصر

٤٦- إجمع الكلمة «الثمرة» :

«پاسخ»

الثمرات ٠/٢٥

٤٧- إجمع الاسم:

«المؤمن»

«پاسخ»

المؤمنين، المؤمنون ٠/٢٥

www.my-dars.ir

»پاسخ«
أبناء (٢٥)

٤٩- عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة
«أنَّ هذا القرآن يهدى لِلْتَّقِيَّ هُوَ أَقْوَمُ».»

- (١) به درستی که این قرآن به آیینی که استوارتر است هدایت کننده است.
- (٢) همانا این قرآنی است که بهترین روش راهنمایی می‌کند.
- (٣) همانا این قرآن به آیینی که استوارتر است راهنمایی می‌کند.
- (٤) به درستی که این قرآنی است که به استوارترین راهها راهنمایی می‌کند.

»پاسخ«

گزینهٔ ٣ پاسخ صحیح است.

تشریح گزینه‌های نادرست: گزینهٔ ١ هدایت کننده به صورت اسم ترجمه شده و صحیح نیست. گزینهٔ ٢ ترجمه «هذا القرآن» این قرآن است. گزینهٔ ٤ «هذا القرآن» این قرآنی غلط ترجمه شده و استوارترین راهها به صورت جمع ترجمه شده غلط است.

٥٠- عین الترجمة الصحيحة:

لَمَّا سَمِعَ بِهَلْوَلَ الْخَبَرَ ابْتَسَمَ.

- (١) بهلول خبر را نشنیده بود و خنده دید □
- (٢) هنگامیکه بهلول خبر را شنید، لبخند زد □

»پاسخ«

عبارت دوم صحیح است. «لَمَّا» اگر بر سر فعل ماضی قرار بگیرد معنای «هنگامی که» می‌دهد ولی اگر بر سر فعل مضارع مجزوم قرار بگیرد به صورت ماضی نقلی منفی یا ماضی ساده‌ی منفی ترجمه می‌شود.

٥١- الكتب بالكلمات المطلوبة:

متضاد: الرَّئِن ( )

متراوف: ضَحِكَ ( )

»پاسخ«

العلانية

الشَّيْئُن

تكلّم

إِبْتَسَمَ

٥٢- صَحَّ الْأَخْطَاءِ فِي التَّرْجِمَةِ: «وَجَدَتُ الدُّنْيَا كَبِيتٍ لِهِ بَابًا دَخَلْتُ مِنْ أَحَدِهِمَا وَخَرَجْتُ مِنَ الْآخَرِ» (دُنْيَا رَا هَمَانَدَ خَانَهَايِي كَهْ دُو دَارَدَ مَى بَيْنَ از يِكَ از آن دُو وَارَدَ شَدَمْ وَاز دِيَگَرِي خَارَجَ مَى شَوْمَ.)

«پاسخ»

دُنْيَا رَا هَمَانَدَ خَانَهَايِي كَهْ دُو دَارَدَ يَافَتَمْ از يِكَ از آن دُو وَارَدَ شَدَمْ وَاز دِيَگَرِي خَارَجَ شَدَمْ.

٥٣- انتَخَبَ التَّرْجِمَةُ الصَّحِيحَةُ: «إِنَّا زَيَّنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ.»

(براستى كَهْ ما آسمَانَ دُنْيَا رَا با زَيَّانِي سَtarَگَانَ زَيَّنَتَ دَادِيْمَ - براستى كَهْ ما خَودَمَانَ آسمَانَ دُنْيَا رَا با زَيَّانِي هَايِي سَtarَگَانَ زَيَّنَتَ مَى دَهِيْمَ.)

«پاسخ»

ترجمَهُمْ اولَ صَحِيحَهُ است.

٥٤- الْكِتَابُ الْكَلِمَاتُ الْمُطلُوبَةُ

متضاد: الصدق ( )	السيئات ( )
متراوِف: حَدَثَ: ( )	الخليل ( )
المذل ( )	الحسنات
عبر ( )	الصديق

«پاسخ»

متضاد: الكذب

متراوِف: وَقَعَ

٥٥- إنتَخَبَ التَّرْجِمَةُ الصَّحِيحَةُ: «هَلْ أَنَا أَصْلَبُ مِنْ هَذِهِ الصَّخْرَةِ؟» (آيَا مَنْ از اينِ صَخْرَهِ سَخْتَ تَرْ هَسْتَمْ - آيَا مَنْ مَى تَوَانَمَ از اينِ صَخْرَهِ سَخْتَ تَرْ باشَمَ?)

«پاسخ»

ترجمَهُمْ اولَ صَحِيحَهُ است.

٥٦- إنتَخَبَ التَّرْجِمَةُ الصَّحِيحَةُ: «الْمَادَّةُ الْأُولَى لِلْعَالَمِ كَانَتْ جَامِدَةً.»

(ماَدَهِي اوَلَ بِرَاهِي جَهَانَ جَسَمَ مَحْكَمَيَ بَوَدَ - ماَدَهِي اوَلَيَهِي جَهَانَ جَامِدَ وَ مَحْكَمَ بَوَدَ.)

«پاسخ»

ترجمَهُمْ دَوْمَ صَحِيحَهُ است.

٥٧- تَرْجَمَ الْعَبَارَةُ التَّالِيَةُ إِلَى الْفَارَسِيَّةِ بِعَبَارَاتٍ مَأْلُوفَةٍ: «النَّاسُ لَا يَجْعَلُونَ فِي الْمَخَازِنِ شَيْئًا لِذِي الْحَاجَةِ»

www.my-dars.ir

«پاسخ»

مردم در انبارها چیزی برای نیازمند قرار نمی دهند.

٥٨- أكتب مفرد الكلمات التالية:

( ) الأطعمة ( ) الجراثيم ( ) الفواكه
( ) الصيّان ( ) الفِئران ( ) الفضائل

»**پاسخ**«

الفواكه: الفاكهة - الجراثيم: الجرثومة [به معنای میکروب] - الأطعمة: الطعام - الفضائل: الفضيلة - الفِئران: الفأر -
الصيّان: الصيّان.

٥٩- أكتب مفرد الكلمات التالية:

( ) أصدقاء ( ) مُدُن ( ) مُؤْسَس ( ) مُظالم ( ) مُصَاعِب ( ) أقدام

»**پاسخ**«

أصدقاء: صديق - مُدُن: مدينة - أَنْفُس: نفوس - أقدام: قدم - مصاعب: مصعبة - مُظالم: مظلمة.

٦٠- أكتب مفرد الكلمات التالية:

بنات: أنواع: دراهم: أيام: سوابق:

»**پاسخ**«

سابق - يوم - دراهم - نوع - بنت.

ما درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir